

MARC21 vs. NORMARC

Biblioteklaboratoriet

20. juni 2008

Unni Knutsen

Oversikt

- Prosessen med å evaluere overgang til MARC21 som utvekslingsformat
- Noen forskjeller mellom formatene
- Vise to eksempler på relevant litteratur i norske kataloger(en mapping fra MARC21 til NORMARC, en fra NORMARC til MARC21)
- Hvor problematisk er konvertering i praksis?

MARC-formatet

- Registreringsformat
- Lagringsformat
- Utvekslingsformat
- Visningsformat

Vedtak:

”Etter anbefalinger fra Den norske katalogkomité og Norsk Digitalt Bibliotek- Rammeverksprosjektet, har Nasjonalbiblioteket besluttet å gå over til MARC 21 som nasjonalt utvekslingsformat for bibliografiske data. Beslutningen er også basert på enighet med de norske systemleverandørene” (DNKs nettsider, 2007, 19. mars)

Noen forskjeller ...

- MARC21 er et langt mer omfattende format – bør ”slankes” i Norge
- NORMARC er mer oppsplittet noen steder (Eks.: 020 (\$b), 130 \$b, \$q)
- ISBD-skilletegn i feltene
- Beskrivelse på flere nivåer ikke mulig (Katalogreglene 13.6)
- Mindre mulighet for sortering (\$w)

Flere forskjeller

- Skiller ikke i emnefelt mellom nivåer (hovednr., analytisk emne) Men: 650, 653 har dette. Relevansrangering?
- Ikke felt for å markere DDK
- Ikke lenking mellom emneord/klassenummer (BIBBI)
- Hvor skal originaltittel registreres?
- Flere notefelt blir liggende i 500, ikke i dedikerte felt

Norske tilpasninger

Språkkoder/landekoder	Trenger å harmoniseres (eks. : samisk)
\$9	På emneord (skille nynorsk/bokmål), legge nasjonalitetsform på navn(\$j nå)
019	Må ha med koding (alder/genre/tilpasning)
Musikkfelt (emne) (Komposisjonstype /besetning)	047/048 i MARC21 kan brukes, trenger harmonisering

Proessen

- Mye fokus på mapping
- Lite (ikke) fokus på økonomiske aspekter (også skjulte kostnader som vedlikehold)
- Lite fokus på behovet for å utveksle/produsere data i samarbeid med aktører utenfor bibliotekmiljøet
- MARC21 har stor verktøykasse (MARCXML, MODS, ONIX, FRBR etc)
- Tidshorizonten

Språk-aspektet ved utveksling

I.0E Språk og skriftsystem i beskrivelsen

- Bruk språket i dokumentet i følgende felt:
 - Tittel og ansvarshavende
 - Utgave
 - Utgivelse, distribusjon mm
 - Serie
- Unntak:
 - Foreskrevne innskudd og forkortelser
 - Generell materialbetegnelse
 - Noter, emneord følger katalogens språk

Språkaspektet - Standardtitler

Språk og standardtittel (kap. 25)

- 25.27A Språk: Musikkverk – bruk komponistens originaltittel
- 25.27B Verk med titler som består bare av navnet på en komposisjonstype:
”Består tittelen som er valgt ifølge 25.27A, bare av navnet på en komposisjonstype, brukes den vedtatte norske navneformen ... ”

Eksempel 1: En bokhandler ...

- LC-katalogen
- Importerer posten i MARC21, omgjør til NORMARC (manuell)
- Forutsetter:
 - Automatisk bortsiling av uønskede felt
 - Fjerne unødvendige ISBD-tegn i posten

MARC21	NORMARC
<p>000</p> <p>01175cam^{^^^}</p> <p>a22003134a4500</p>	<p>Inneholder samme informasjon</p>
<p>001 fjernes</p>	<p>001 Lokalt identifikasjonsnummer i lokalt system</p>
<p>008</p> <p>060419s2004^{^^^^}nyu^{^^^^}</p> <p>^^^^^^000^0ceng^</p>	<p>008</p> <p>060419s2004^{^^^^}us</p> <p>^^^^^^000^0ceng^</p>

MARC21	NORMARC
010## \$a 2006274444	LC kontrollnummer beholdes
020## \$a0316159417	020## \$a 0-316-15941-7
0411^ \$aeng\$hnor	0411# \$aeng\$hnor

MARC21	NORMARC
<p>043## \$aa-af (Afghanistan)</p>	<p>Feltet skal inneholde koder for geografiske områder. Statistisk sentralbyrås koder skal benyttes når disse er endelig definert. Inntil da reserveres feltet for bruk.</p>
<p>05000 \$aCT1877.5.K48 \$bS4513 2004</p>	<p>Feltet er reservert for senere bruk. Formålet må diskuteres</p>

MARC21	NORMARC
<p>08200 (LC) \$a958.1092/2 \$222</p>	<p>08200 betyr nasjonalbibliografien (endres til 2- annen)</p>
<p>1001 (surname)# \$aSeierstad, Åsne, \$d1970-</p>	<p>1001 (enkelt etternavn) 0 (alf.) \$aSeierstad, Åsne \$d1970-</p>
<p>2401 (I=print/display) 0 (alf.) \$a (standardtittel) Bokhandleren i Kabul. \$IEnglish</p>	<p>2401 (originalt.)0 (alf.) \$a (originaltittel) Hva gjør man?</p>

MARC21	NORMARC
<p>24514</p> <p>\$aThe bookseller of Kabul / \$c Åsne Seierstad ; translated by Ingrid Christophersen.</p>	<p>24514</p> <p>\$aThe bookseller of Kabul\$c Åsne Seierstad ; translated by Ingrid Christophersen</p>
<p>250##</p> <p>\$a1st Back Bay pbk. ed.</p>	<p>250##</p> <p>\$a1st Back Bay pbk. ed.</p>

MARC21

NORMARC

260^(første-siste utg.) #
\$aNew York : \$bBack Bay
Books/Little, Brown, \$c2004.

260###
\$a New York \$bBack
Bay Books/Little, Brown
\$c2004

300###
\$a xvi, 288, 9 p. ; \$c21 cm.

300###
\$a xvi, 288, 9 p. ; \$c21
cm
P = automatisk endring
til s.?

MARC21

NORMARC

60030 (LCSH) \$aKhan family.
65 l#0 (LCSH)\$aKabul
(Afghanistan) \$vBiography.
65 l#0 (LCSH)\$aKabul
(Afghanistan) \$xSocial life and
customs.
650^(nivå!)0 (LCSH)\$a
Booksellers and bookselling
\$zAfghanistan\$zKabul.
600 l (etternavn)0 (LCSH)
\$aSeierstad, Åsne, \$d 1970-
\$xTravel \$zAfghanistan \$zKabul.

60030 (intet nivå)

65 l#0 (intet nivå)

650#0 (intet nivå)

600 l (enkelt etternavn)0
(intet nivå)

Engelsk! Hva gjør vi?

Spørsmål

- Hvor mange dokumenter finnes det av denne typen i en typisk katalog?
- Hvor mye problemer innebar konverteringen?
- Hvor kritiske er problemene?

Eksempel 2- Musikk-CD

- Geir Tveitt – Piano concerto ...
- Fra NORMARC (Deichmanske) til MARC21
- Musikkmateriale noe mer komplisert ...

- *000 c
- *0010644086
- *008041227 a 00
- *019 \$bdc,dg
- *082 \$aG8a
- *090 \$adc\$cG8a\$dTve
- *1000\$aTveitt, Geirr\$d1908-1981\$jn.\$314984100
- *24000\$aKonserter, klaver, orkester, nr. 5, op. 156\$330527100
- *24510\$aPiano concerto no. 5 ; Variations on a folk-song from Hardanger\$cGeirr Tveitt\$hlydopptak
- *260 \$aÅkersberga\$bBIS\$c2004
- *300 \$aI kompaktplate (66 min)\$bdigital
- *500 \$aTilvekstnummer: t04-2511
- *511 \$aNils Mortensen, klaver ; Sveinung Bjelland, klaver ; Stavanger symfoniorkester, Ole Kristian Ruud, dirigent
- *571 \$aBIS: CD-1252
- *599 \$aga04-22
- *599 \$axtbj041227
- *652 \$aKonserter\$314364100
- *652 \$aVariasjoner\$314694300
- *658 \$aKlaver
- *658 \$aKlaver (2)
- *658 \$aOrkester
- *700 \$aBjelland, Sveinung\$d1970-\$jn.\$327999000
- *700 \$aMortensen, Nils\$d1971-\$jn.\$333581700
- *700 \$aRuud, Ole Kristian\$d1958-\$jn.\$327317900
- *740 \$aVariasjonar yvir ei folkevisa frao Hardanger

NORMARC	MARC21
000 (pos. 05) c	000 (pos. 05) c
001	001
008 (pos. 22) a (voksen)	008 (pos. 22) e (voksen a=preschool)
019 \$bdc,dg	Lokalt felt, vil antageligvis bli ignorert. Informasjon skal både i 007 og 008
082 \$aG8a	082^^ \$aG8a
1000 \$aTveitt, Geirr \$d1908-1981 \$jn. \$314984100 (Bibliofil-MARC)	1000# \$aTveitt, Geirr, \$d1908-1981. \$j i MARC21: "Attribution qualifier (R)"

NORMARC	MARC21
<p>24000 \$aKonsserter, klaver, orkester, nr. 5, op. 156 \$330527100</p>	<p>2400 (not printed/displayed) 0 \$aKonsserter, klaver, orkester, nr. 5, op. 156 Språk</p>
<p>24510 \$aPiano concerto no. 5 ;Variations on a folk-song from Hardanger \$cGeirr Tveitt \$hlydopptak</p>	<p>24510 \$aPiano concerto no. 5 ; Variations on a folk-song from Hardanger \$cGeirr Tveitt. \$h[lydopptak] / Gir: Piano concerto no. 5 ; Variations on a folk-song from Hardanger [lydopptak] / Geirr Tveitt.</p>

NORMARC	MARC21
260 \$aÅkersberga \$bBIS \$c2004	260^# \$aÅkersberga : \$bBIS, \$c2004.
300 \$aI kompaktplate (66 min) \$bdigital	300### \$aI kompaktplate (66 min) : \$bdigital.

NORMARC	MARC21
500 \$aTilvekstnummer: t04-25	500### \$aTilvekstnummer: t04-25 .
511 \$aNils Mortensen, klaver ; Sveinung Bjelland, klaver ; Stavanger symfoniorkester, Ole Kristian Ruud, dirigent	511^# \$aNils Mortensen, klaver ; Sveinung Bjelland, klaver ; Stavanger symfoniorkester, Ole Kristian Ruud, dirigent.
571 \$aBIS: CD-1252	Fins ikke, mister nok denne opplysningen som skulle vært lagt i 028

NORMARC	MARC21
<p>652 \$aKonsserter\$314364100 652 \$aVariasjoner \$31469430</p>	<p>652 fins ikke, MARC21 har 008 samt 047 (008 pos. 18-19 mu samt 047#^\$aco\$avr)</p>
<p>658 \$aKlaver 658 \$aKlaver (2) 658 \$aOrkester</p>	<p>658 brukt annerledes (index term curriculum objective). MARC21 bruker 048#^\$aka\$aka02\$a0a</p>

NORMARC**MARC21**

700
\$aBjelland, Sveinung\$d I 970-\$jn.
\$327999000

*700^^
\$aBjelland, Sveinung,\$d I 970-

700
\$aMortensen, Nils\$d I 971-\$jn.
\$333581700

*700^^
\$aMortensen, Nils,\$d I 971-

700
\$aRuud, Ole Kristian\$d I 958-\$jn.
\$327317900

*700^^
\$aRuud, Ole Kristian,\$d I 958-

NORMARC	MARC21
740 \$aVariasjonar yvir ei folkevisa frao Hardanger	740^^ \$aVariasjonar yvir ei folkevisa frao Hardanger.

Datakonvertering i praksis

- Kvalitet, fullstendighet på postene viktige faktorer uansett format (kfr. LC-posten)
- Det er mange generasjoner MARC, mange avarter av NORMARC og mye ulik katalogisering innen Norge også
- Hvor bra er bra nok?
- Behov for konverteringsprogram:
 - Finnes delvis hos systemleverandørene
 - MARCconv, USEMARCON